

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх.№	47-254-01-62	
Дата	03 / 06	2022 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ
Г-Н НИКОЛА МИНЧЕВ

16
16

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1 от ПОДНС внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието, съгласно методологията – приложение към ПОДНС.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Тоско Стоянов
Министър на енергетиката
Момчи Иванов

Проект!

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКА**

(обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г., изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65, 74 от 2006 г., бр. 49, 55, 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от 2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 17, 35, 48 и 56 от 2015 г., бр. 42, 47 и 105 от 2016 г., бр. 51, 58, 102 и 103 от 2017 г., бр. 7, 38, 57, 64, 77, 83, 91 и 103 от 2018г., бр. 17, 41 и 79 от 2019 г., бр. 25, 38 и 57 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 8 и 9 от 2022 г.)

§ 1. В чл. 21, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. Създава се т. 21а:

„21а. определя разполагаемост за производство на електрическа енергия, която производителите са длъжни да предоставят на търгове за двустранни дългосрочни договори на организирания борсов пазар на електрическа енергия.“

2. Създава се т. 42а:

„42а. по предложение на оператор на съответния борсов пазар приема и контролира прилагането на методика за определяне на таксите, които операторът събира при изпълнение на лицензионната си дейност;“

§ 2. В чл. 32 се създава нова ал. 3:

„(3) Освен тарифните структури по ал. 2, т. 2 комисията може да определя и тарифи в зависимост от количеството консумирана електрическа енергия, топлинна енергия или природен газ. В случай че такива тарифи са определени за битови клиенти, те включват по-ниска цена за количество енергия или природен газ, необходимо за задоволяване на основни нужди.“

§ 3. В чл. 36б, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В т. 4 след думите „чл. 36д, ал. 1, т. 8“ се добавя „и 9“;

2. Създават се точки 5 и 6:

„5. за компенсиране на разходи на обществения доставчик, определени с решение на комисията, във връзка с цената по чл. 30, ал. 1, т. 6 за осигуряване на балансирано изменение на цените за краен клиент;

6. за предоставяне на компенсация на производител на електрическа енергия с договор за компенсиране с премия – когато сумата от реално постигнатата месечна среднопретеглена цена от съответния производител на организиран борсов пазар по чл. 100, ал. 4 и/или ал. 6 на пазарен сегмент ден напред и приложимата за него премия е по-малка от

преференциалната цена приложима за съответния енергиен обект, определена от комисията.”

§ 4. В чл. 36д се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 9:

„9. целеви вноски от публични предприятия от сектор енергетика със 100 на сто държавно участие в капитала, определени в решение на Министерски съвет, по предложение на министъра на енергетиката, които се използват за покриване на разходи по чл. 36б, ал. 1, т. 4.“

2. В ал. 4 след думите „по ал. 1, т. 8“ се добавя „и 9“.

3. Създават се ал. 5, 6 и 7:

„(5) В случай че целевите вноски по ал. 1, т. 9 надвишават размера на извършените компенсации след изпълнение на програмите по чл. 36б, ал. 1, т. 4, за които същите са определени с решението на Министерски съвет, комисията използва остатъка за целите на ценово регулиране, във връзка с компенсиране на разходи, извършени от обществения доставчик по чл. 93а, ал. 1 и чл. 36б, ал. 1, т. 5.

(6) Размерът на целевите вноски по ал. 1, т. 9 се определя от Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката при отчитане на необходимите средства за изпълнение на инвестиции и ремонти без ДДС, гарантиращи дългосрочната експлоатация на производствените мощности и осигуряващи икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала.

(7) Целевите вноски по ал. 1, т. 9 се внасят в срок, определен в решението на Министерския съвет, с което се определят и се признават за текущи разходи за дейността за целите на данъчното облагане.“

§ 5. В чл. 36е се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 т. 4 и т. 5 се отменят.

2. Създават се нови ал. 6 и 7:

„(6) Допълнителни вноски във фонда внасят ежемесечно производителите на електрическа енергия, със сключени договори за компенсиране с премии, в случаите, когато сумата от реално постигнатата месечна среднопретеглена цена от съответния производител на организиран борсов пазар по чл. 100, ал. 4 и/или ал. 6 на пазарен сегмент ден напред и приложимата за него премия е по-голяма от преференциалната цена, определена от комисията.

(7) Размерът на допълнителните вноски по ал. 6 се определя като разликата между сумата от реално постигнатата месечна среднопретеглена цена от съответния производител на организиран борсов пазар по чл. 100, ал. 4 и/или ал. 6 на пазарен сегмент ден напред и

приложимата за него премия и преференциалната цена, се умножи по произведеното количество електрическа енергия за същия месец.“

3. Създават се ал. 8 и 9:

„(8) Допълнителните вноски по ал. 6 се дължи и от производители с действащи договори за компенсиране с премия по чл. 36и.

(9) Лицата по ал. 6 до 20-о число на текущия месец:

1. подават във фонда декларация за произведено количество електрическа енергия за предходния месец и реално постигнатата месечна среднопретеглена цена от съответния производител на организиран борсов пазар по чл. 100, ал. 4 и/или ал. 6 на пазарен сегмент ден напред.

2. внасят във фонда съответната вноска по ал. 6 за предходния месец.“

§ 6. В чл. 36з, ал. 1 след думите „чл. 36е, ал. 1“ се добавя „и 6“, а след думите „чл. 36д, ал. 1, т. 7 се добавя „и 9“.

§ 7. В чл. 36и се създава ал. 5:

„(5) Размерът на компенсацията по чл. 36б, ал. 1, т. 6 се определя като разлика между преференциалната цена за съответния производител, определена от комисията и сумата от реално постигнатата цена от съответния производител на организиран борсов пазар и премията по чл. 36б, ал. 1, т. 2. Реално постигнатата цена от съответния производител на организиран борсов пазар се определя, като среднопретеглена цена на пазара ден напред за съответния период, изчислена въз основа на произведените количества електрическа енергия от съответния производител за разглеждания период, съгласно данни от валидираните от независимия преносен оператор графици за този производител за разглеждания период. В случай, че разликата между преференциалната цена за съответния производител, определена от комисията и сумата от реално постигнатата цена от съответния производител на организиран борсов пазар и премията по чл. 36б, ал. 1, т. 2 е отрицателна, производителите с договори с премия дължат допълнителни вноски към фонда, съгласно чл. 36е, ал. 6.“

§ 8. Създава се чл. 36и¹:

„Чл. 36и¹. (1) Фондът предоставя компенсации по чл. 36б, ал. 1, т. 6 до края на месеца, в който към 20-о число е представен разходооправдателен документ и са му прехвърлени гаранции за произход по чл. 34 от Закона за енергията от възобновяеми източници.

(2) Компенсацията не се изплаща, когато производител по ал. 1 има задължения към фонда, като в този случай фондът не дължи лихва за забава.

(3) Размерът на компенсацията се определя като произведените количества електрическа енергия, за съответния месец се умножат по разликата между преференциалната цена за съответния производител, определена от комисията и сумата от реално постигнатата месечна среднопретеглена цена от съответния производител на организиран борсов пазар по чл. 100, ал. 4 и/или ал. 6 на пазарен сегмент ден напред и приложимата за него премия.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 9. Комисията за енергийно и водно регулиране може да приеме решения, с които да определи тарифи на цените, утвърдени до влизането в сила на този закон, които да са в зависимост от потреблението.

§ 10. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон, операторите на борсов пазар внасят в Комисията за енергийно и водно регулиране методики за определяне на таксите, събирани при изпълнение на лицензионната им дейност.

(2) Комисията за енергийно и водно регулиране приема методиките по ал. 1 в срок до 6 месеца.

(3) До приемането на методиките по ал. 1 се прилагат действащите до влизането в сила на този закон тарифи за таксите на съответния оператор на организиран борсов пазар.

§ 11. В Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, обн. ДВ, бр. 18 от 2005 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 77 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Чл. 6, ал. 1 т. 3 се изменя така:

„3. приема подзаконовите нормативни актове, предвидени в този закон;“.

2. В чл. 9, ал. 3, думите „наредба, приета от Министерския съвет по предложение на комисията“ се заменя с „наредба, приета от комисията“.

3. В чл. 13, ал. 5, думите „наредба, приета от Министерския съвет по предложение на комисията“ се заменят с „наредба, приета от комисията“.

4. В чл. 14:

а) в ал. 2, изречение трето думите „отвеждане на отпадъчни води и пречистване“ се заменят с „пречистване на отпадъчни води“.

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Комисията може да утвърждава цените по чл. 12, ал. 1, т. 1-3 по тарифи за потребителски групи и в зависимост от потребяваното количество вода. В случай, че такива тарифи са определени за потребители за питейно-битови нужди, те включват по-ниска цена за потребяваното минимално количество питейна вода за санитарно-битови нужди.“.

в) досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

5. В чл. 24, ал. 3, думите „наредба, приета от Министерския съвет по предложение на комисията“ се заменят с „наредба, приета от комисията“.

6. В § 1, ал. 1 от допълнителните разпоредби:

а) в т. 4 след думите „Социална поносимост на цената на В и К услугите“ се добавят „извън случаите по чл. 14, ал. 3,“.

б) създава се т. 4а:

„4а. „Социална поносимост на цената на В и К услугите“ в случаите по чл. 14, ал. 3, е налице, когато тяхната стойност, определена на база минимално количество питейна вода за санитарно-битови нужди за по-ниската цена по чл. 14, ал. 3, не надхвърля 2,5 на сто от средния месечен доход на първите четири децилни групи по данни от Национален статистически институт на национално ниво.“

§ 12. Комисията за енергийно и водно регулиране може да приеме решения, с които да определи тарифи на цените, утвърдени и/или одобрени до влизане в сила на този закон, които да са за потребителски групи и в зависимост от потребяваното количество вода.

§ 13. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ВНОСИТЕЛИ:

Томко Георгиев
Министерство на икономиката
Моника Младенова

МОТИВИ

Във връзка с необходимостта от установяване на единен механизъм за компенсация на енергийните предприятия за извършените от тях разходи за изпълнение на допълнителни задължения за обслужване на обществото, наложени им с оглед осигуряване непрекъснатостта и сигурността на доставките на природен газ в Република България, се предлага изменение на правната уредба със следните мотиви:

Сегашната правна уредба на Закона за енергетиката и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане предвижда, право на енергийните предприятия да предявят искане за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени им допълнителни задължения за обслужване на обществото, като начинът за компенсиране на извършените разходи се определя по приета от Комисията за енергийно и водно регулиране методика за разпределение на тези разходи по прозрачен начин между всички клиенти.

Съгласно чл.70, ал.1 от Закона за енергетиката, със заповед на Министъра на енергетиката, на енергийните предприятия могат да бъдат наложени допълнителни задължения за обслужване на обществото. Съгласно чл. 70, ал. 2, т. 1 от Закона за енергетиката допълнителните задължения за обслужване на обществото са свързани с непрекъснатостта на доставките на електрическа и топлинна енергия и природен газ.

В проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката е предвидена Преходна разпоредба за целите на покриване на вече извършените от енергийните предприятия разходи за наложени им със Заповеди на Министъра на енергетиката по чл.70 от Закона за енергетиката допълнителни задължения за обслужване на обществото след 1 януари 2022 г.

От началото на второ полугодие на 2021 г. в Европа цените на електрическата енергия и природния газ бележат тенденция на прогресивно нарастване. В следствие на междусистемната свързаност на България със съседните страни – Румъния и Гърция на пазарен сегмент „Ден напред“, в страната ни се отчете драстичен ръст в цените, реализирани на платформата на „Ден напред“, администрирана от БНЕБ. Същевременно, поради общото повишаване на цените на електрическата енергия и природния газ, публичните предприятия в енергийния сектор, бележат ръст в своите приходи, като в резултат на това се увеличава и размерът на техните печалби. С оглед начина на функциониране на търговските дружества и възможните към момента начини за разпределение на натрупаната от тях печалба, то чрез приемането на внесения законопроект ще бъде възможно натрупаните печалби, не само да се отнасят към фонд „резервен“ на съответното търговско дружество или да бъдат разпределяни като дивиденди към едноличния собственик на капитала/акционерите на съответното дружество, а да бъдат използвани за осъществяване на държавната политика в сектора на енергетиката, като по този начин да бъдат подпомогнати потребителите на електрическа енергия и/или природен газ чрез наличието на допълнителни средства за осъществяване на програми за компенсации. Същевременно, чрез предложеното изменение на закона, натрупаните печалби от търговските дружества в енергийния сектор ще бъдат използвани и разходвани целево, отново за дейност в енергийния сектор, именно за

подпомагане и компенсации. Предложеният законопроект е от съществено значение за постигане на принципите въз основа, на които са създадени и действат публичните предприятия, тъй като същите са създадени в интерес на гражданите и обществото с цел постигане на максимална стойност от тяхната дейност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите, т.е. сред целите, за които са създадени публичните предприятия е да защитават обществения интерес, като това би било постигнато в още по-голяма степен чрез предложените изменения в закона.

Чрез този законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката се цели да се създаде законов механизъм и възможност, която ще позволи средствата, които се натрупват в публичните предприятия в енергийния сектор, като печалби от извършваната от тях търговска дейност, да бъдат разходвани с цел подпомагане на потребителите на електрическа енергия или природен газ чрез осъществяване на програми за компенсации, както и да създаде предпоставки за ефективно и ефикасно осъществяване на държавната политика в сектора на енергетиката.

Ръстът на инфлация доведе до намаляване на разполагаемия доход на домакинствата и се отрази негативно върху конкурентоспособността на бизнеса. За ограничаване на негативния ефект от този ръст, бяха приети поредица от Програми за компенсации, свързани с цените на електрическата енергия и/или природния газ, които текущо се финансират чрез приходите на Фонд СЕС и целеви средства, представяни от страна на държавния бюджет, чрез бюджета на Министерството на енергетиката.

Негативните последици от военния конфликт в Украйна намират пряко отражение, както върху динамиката на търсенето на електрическа енергия, така и върху тази на природния газ и допълнително стимулира покачването на цените на енергийните ресурси. Предвид липсата на предвидимост за продължителността на военните действия и невъзможността за реална оценка на отражението им върху икономиката на страната ни е необходимо да бъде предвиден механизъм за финансиране на бъдещи Програми за компенсации, свързани с цените на електрическата енергия и/или природния газ чрез използване на наличните ресурси в системата.

В следствие на гореизложеното предлагаме, да бъдат законово регламентирани целеви вноски от производителите на електрическа енергия, представляващи публични предприятия по смисъла на чл.2, ал. 1 от Закона за публичните предприятия, изчислени от Министерски съвет, след отчитане на пълната себестойност без ДДС и необходимите средства за изпълнение на инвестиции и ремонти без ДДС, гарантиращи дългосрочната експлоатация на производствените мощности и осигуряващи икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала.

По този начин ще бъде осигурен, при необходимост и за определен период от време допълнителен ресурс за Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, който да бъде целево разходван за изпълнение на Програмите за компенсации, както и за компенсирание на разходи по чл. 93а, ал.1 от Закона за енергетиката.

Така също, следва да се има предвид и публикуваното на 23 март 2022г. от ЕК Законодателно предложение за приемане на Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938 относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ, както и на Регламент (ЕО) № 715/2009, относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ. Предложението, което предстои да бъде разгледано в Съвета и в Европейския парламент, предвижда да бъдат въведени задължения за държавите-членки за поддържане на контролни (междинни) нива на запълване и задължително ниво на запълване на хранилищата към 1 ноември, което би означавало задължение за поддържане на неснижаем остатък в газохранилището.

Изпълнението на тези задължения изисква мобилизирането на значителен финансов ресурс, извън нормалната търговска дейност. Изпълнението на наложените допълнителни задължения за обслужване на обществото генерира значителни разходи, които могат да доведат до нарушаване на финансовата стабилност на задълженото лице и да се създадат трудности за обезпечаване непрекъснатостта на снабдяването с природен газ. Налага се необходимостта от предвиждане на адекватен механизъм за покриване на извънредните разходи на енергийните предприятия за природен газ, възникнали в резултата на наложени им допълнителни задължения за обслужване на обществото. Това би могло да стане със средства от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ след одобрена от Министерския съвет програма, свързана с осигуряване непрекъснатостта и сигурността на доставките на природен газ. Подобен подход вече се прилага успешно при предоставянето на компенсации, свързани с цените на електрическата енергия и природния газ, след промяната в Закона за енергетиката от началото на годината. Ползването на подобен подход цели да осигури непрекъснатостта и сигурността на доставките на природен газ, чрез обезпечаване необходимата финансова стабилност на лицата, на които са наложени допълнителни задължения за обслужване на обществото, без да се стига до повишаване на цените на електрическата енергия и природния газ.

ВНОСИТЕЛИ:

Томас Цордариук
Менеджер на Меморандум
Моника Иванова

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Основание за законодателната инициатива.**

Проектът на закон, в частта, въвеждаща ново правомощие на КЕВР по чл. 21, ал. 1, т. 21а от Закона за енергетиката, цели създаване на възможности за постигане на предвидимост, стабилност и сигурност на цените на електрическата енергия в дългосрочен аспект. Новото правомощие на КЕВР ще създаде възможност в подзаконовите нормативни актове по прилагане на ЗЕ да бъдат регламентирани правила, въз основа на които чрез прозрачни и специализирани търгове, организирани периодично, да могат да се търгуват форуърдни продукти - с различни срокове на падеж, включително продукти най-малко за тримесечие и за година напред, за постоянно доставяне както на базов, така и на върхов товар. Тези правила ще гарантират търговете да бъдат недискриминационни и да осигуряват равен достъп на всички участници на пазара. За гарантиране на посоченото, предвид монополния характер на Българската независима енергийна борса, е необходимо условията на търговете, включително условията за участие, предлаганите продукти и характеристиките на търговете, да бъдат одобрени от българския регулаторен орган след консултация с участниците на пазара. В допълнение, с оглед динамично изменящите се пазарни условия, проектът на закон ще регламентира възможности за гъвкави и бързи регулаторни решения, чрез които при възникване на кризисни пазарни ситуации да може да се въвеждат правила за тяхното преодоляване при балансиране на интересите на търговските участници – производители, търговци и клиенти.

Проектът на закон, в частта, въвеждаща възможност на КЕВР да определя тарифи на цените, в зависимост от консумираното количество електрическа енергия, топлинна енергия, природен газ и питейна вода, цели намаляване на икономическите бариери за достъп до услуги от обществен интерес. Предложението ще окаже и позитивен социален и икономически ефект върху битовите потребители на тези услуги.

Предвидените в проекта на закон изменения и допълнения в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги ще гарантират и спазването на основно изискване на Закона за енергетиката, а именно: регулаторният орган при осъществяване на своите правомощия да е независим от изпълнителната власт и дейността му да се осъществява въз основа на независимост, безпристрастност, професионализъм, почтеност, последователност, публичност и прозрачност, тъй като КЕВР самостоятелно ще приема основни за нейната регулаторна дейност в сектор „Водоснабдителни и канализационни услуги“ нормативни документи, а не както до момента опосредено чрез изпълнителната власт.

Законопроектът цели създаване на единен механизъм за компенсация на енергийните предприятия от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ във връзка с наложени им допълнителни задължения за обслужване на обществото по смисъла на чл.

70 от Закона за енергетиката (ЗЕ), свързани с осигуряване непрекъснатост на доставките на природен газ.

Предвидено е изпълнение на изискванията на чл. 4, ал. 3 от Регламент (ЕС) 2015/1222 за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването чрез оправомощаване на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), по предложение на оператора на борсов пазар на електрическа енергия, да приема и контролира прилагането на методика за определяне на таксите, събирани при извършване на лицензионната дейност, въз основа на която операторът на борсов пазар да изготвя съответна тарифа за таксите.

С оглед на нарастващите цени на природен газ и електрическата енергия и липсата на предвидимост за продължителността на военния конфликт в Украйна, създаване на законов механизъм, чрез който средствата, които се натрупват в публичните предприятия в енергийния сектор, като печалби от извършваната от тях търговска дейност, да бъдат разходвани с цел смекчаване на икономическите последици чрез подпомагане на потребителите на електрическа енергия или природен газ с програми за компенсации, свързани с цените на електрическата енергия и/или природния газ.

Със законопроекта се цели да бъдат оптимизирани разходите на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСЕС), с което да се осигури допълнителен финансов ресурс за компенсиране на производителите на електрическа енергия с премия по вече сключени договори между ФСЕС и съответния производител на електрическа енергия. Предвижда се създаването на механизъм за внасяне на допълнителни вноски от производители на електрическа енергия, компенсирани с премии във ФСЕС.

Допълнителните вноски ще се внасят ежемесечно от производителите на електрическа енергия, със сключени договори за компенсиране с премии, в случаите, когато сумата от реално постигнатата цена от съответния производител на организиран борсов пазар и премията е по-голяма от преференциалната цена, определена от КЕВР. Размерът на допълнителната вноска ще се определя като разликата между сумата, формирана от премията и реално постигнатата цена от съответния производител на организиран борсов пазар, и преференциалната цена, определена от КЕВР, се умножи по количеството електрическа енергия, продадено от съответния производител, съгласно данни от валидираните от независимия преносен оператор графици за този производител за разглеждания период.

Допълнителната вноска ще се дължи и в случаите, в които след 01.06.2021 г. е прекратен договор за компенсиране с премия с производители с обект с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW.

Когато разликата е отрицателна, производителите компенсирани с премия получават компенсация от фонда, съгласно предвиденото в чл. 36б, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката (предложена нова разпоредба от настоящия законопроект).

Размерът на компенсацията ще се определя като разлика между преференциалната цена за съответния производител и сума от реално постигнатата цена от съответния производител на организиран борсов пазар и премията. Реално постигнатата цена от съответния производител на организиран борсов пазар се определя, като среднопретеглена цена на пазара ден напред за съответния период, изчислена въз основа на произведените количества електрическа енергия от съответния производител за разглеждания период, съгласно данни от валидираните от независимия преносен оператор графици за този производител за разглеждания период.

Когато разликата между преференциалната цена за съответния производител и сумата от реално постигнатата цена от съответния производител на организиран борсов пазар и премията е отрицателна, производителите с договори с премия дължат допълнителни вноски към ФСЕС.

- **Заинтересовани лица.**

- Всички производители на електрическа енергия, които се компенсират от ФСЕС с премии;
- производителите на електрическа енергия, представляващи публични предприятия по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за публичните предприятия („Национална електрическа компания“ ЕАД, АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД);
- операторите на газопреносни мрежи и операторите на съоръжения за съхранение на природен газ;
- „Българска независима енергийна борса“ (БНЕБ) ЕАД;
- производителите, търговците и небитовите клиенти на електрическа енергия
- битови клиенти на електрическа енергия, топлинна енергия, природен газ и питейна вода,
- топлофикационните дружества, използващи като основно гориво природен газ.

- **Анализ на разходи и ползи.**

Проектът на закон не изисква допълнителни бюджетни средства. Същият ще окаже позитивно въздействие върху производителите, търговците и небитовите клиенти на електрическа енергия, тъй като ще създаде условия в дългосрочен аспект цените на електрическата енергия да са предвидими, стабилни и сигурни, поради ликвиден борсов сегмент за дългосрочни продукти. Освен това ще се създаде позитивен социален и икономически ефект върху битовите потребители чрез премахване на икономическите

бариири за достъп до услуги от обществен интерес. Чрез прилагането на разпоредбите, даващи възможност на КЕВР да определя тарифи в зависимост от потреблението, ще бъде гарантирана възможност битовите потребители да имат достъп до енергия, природен газ и питейна вода на по-ниска цена за задоволяване на основни нужди. Същевременно цената за останалата част от потреблението ще може да покрива необходимите икономически признати оперативни и капиталови разходи и да осигурява възвръщаемост на вложения капитал от страна на дружествата.

Създаването на механизъм за компенсация на енергийните предприятия във връзка с наложени им допълнителни задължения за обслужване на обществото, свързани с осигуряване непрекъснатост на доставките на природен газ и отпадането на задължението за операторите на газопреносни мрежи и на съоръжения за съхранение на природен газ за внасяне на ежемесечни вноски във ФСЕС ще допринесат за повишаване на сигурността на снабдяването с природен газ с оглед на негативните последици от военния конфликт в Украйна върху доставките на природен газ в България. Също така, законодателните предложения са в синхрон с текущата европейска политика за поддържане на определено ниво на запълване на газохранилищата към 1 ноември в държавите членки, както и поддържането на определени равнища впоследствие.

Оправомощаването на КЕВР да приема и контролира прилагането на методика за определяне на таксите, събирани при извършване на лицензионната дейност на оператора на борсов пазар на електрическа енергия, ще приведе българското законодателство в съответствие с европейската нормативна уредба, като допринесе за по-голяма прозрачност при определяне на таксите и по-ефективен контрол от страна на регулатора. Това ще повиши доверието на пазарните участници и е предпоставка за повишаване на ликвидността на пазара на едро на електрическа енергия.

Предложеният механизъм, чрез който средствата, които се натрупват в публичните предприятия в енергийния сектор, като печалби от извършваната от тях търговска дейност, да бъдат разходвани за програми за компенсации ще подпомогне потребителите за справяне с последиците от съществените и неблагоприятни колебания на цените на електрическата енергия и природен газ.

Не се очакват отрицателни ефекти от въвеждане на механизма върху конкуренцията на пазара на електрическа енергия и природен газ и търговията с електрическа енергия и природен газ.

Съгласно действащите разпоредби в ЗЕ премията за производителите на електрическа енергия от ВИ с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW се определя от КЕВР като разлика между определената преференциална цена и определената за съответния ценови период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от ВИ в зависимост от първичния енергиен източник.

С предложените промени в ЗЕ се предвижда да бъде определяна допълнителната вноска въз основа на данни за всеки производител, компенсиран с премия въз основа на реално постигнатата цена на организиран борсов пазар, преференциалната цена и

количеството електрическа енергия. С така предложения механизъм за въвеждане на допълнителни вноски за производителите на електрическа енергия, компенсирани с премии ще се постигне по справедливо и точно определяне на размера на подпомагането на производителите на електрическа енергия от ВИ.

- **Административна тежест и структурни промени.**

Не се предвижда създаване на нова административна тежест, а намаляването на същата. Структурни промени не се предвиждат.

- **Въздействие върху нормативната база.**

Постигането на целите на проекта на закон изисква последващи изменения в подзаконовни нормативни актове по прилагане на Закона за енергетиката, приемани от Комисията за енергийно и водно регулиране.

Последващи промени са необходими в Наредба № 1 от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия, Наредба за реда и начина за набирането, разходването, отчитането и контрола на средствата на Фонд "Сигурност на електроенергийната система".

ВНОСИТЕЛИ:

Томко Георгиев
Михаил Георгиев
Момчил Иванов